

Bob Foltz Company tijdens de repetities met (vlnr.) Annemiek Mellink, Dries van der Post, Juliëtte van Ingen en Bob Foltz.

Foto: Fleur Faber

Dagblad van Noorden, 20/10/2006

Danser ben je voor altijd

Amerikaans-Groningse danser Bob Foltz (51) na vijftien jaar terug op het podium

Tuingoed Foltz in Meeden moet het deze weken zonder de baas zien te redden. Want Bob Foltz, die vijftien jaar geleden van de ene op de andere dag stopte als danser/choreograaf, werkt aan een nieuwe voorstelling, die volgende week zondag in Groningen in première gaat.

Door Job van Schaik

Dries van der Post voelt aan zijn kuit. "Juul, heb jij SRL-gelei bij je", vraagt hij aan Juliëtte van Ingen. Helaas. "Bob heeft wel wat in zijn tas zitten", zegt Annemiek Mellink. De danseres zit op de grond in de dansstudio, terwijl ze haar voet masseert. Kleine pijnjtjes. Vijf weken zijn ze nu bezig met het instuderen van *Reoccurrence*; voor vanmiddag staat een doorloop gepland. "Ik ben bang dat het een puinhoop wordt", zegt Bob Foltz.

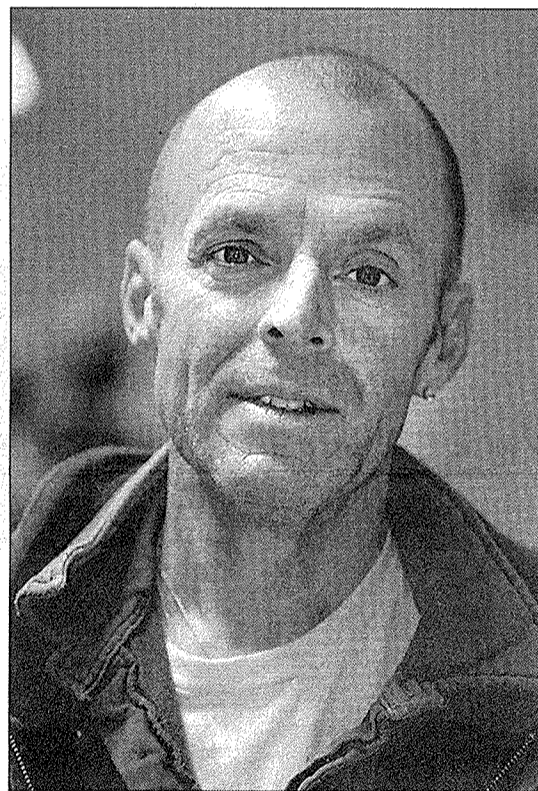
Ze zijn ook niet meer de jongsten. Van der Post (43) danst nog wel af en toe, maar voor Mellink (44) is het alweer zes jaar geleden dat ze op het podium stond. Van Ingen (44) danste tien jaar geleden haar laatste voorstelling. Voor Bob Foltz (51) is de overgang nog het grootst. In 1991 stopte hij van de ene op de andere dag met zijn dansgezelschap Foltz Company in Groningen, om in een kwekerij te gaan werken.

"Tijdens een pauze tussen twee producties heb ik in 1991 stage gelopen in een kwekerij in Paterswolde", vertelt Foltz over zijn beslissing van toen. "We hadden net een boerderij betrokken in Annen met een grote tuin en ik wilde meer weten over planten. Binnen vier weken zei ik tegen Andries, mijn partner: 'Nu weet ik wat ik wil worden: kweker'. Ik ging er helemaal in op. Kweken werd mijn grote passie." In de jaren daarvoor, tussen 1983 en 1991, had Foltz naam gemaakt in Nederland als danser en choreograaf. Hij maakte acht avondvullende producties die stuk voor stuk de hemel in werden geprezen door de Nederlandse dansers. Maar tegelijkertijd bleef structurele ondersteuning uit, ook toen hij in 1987 met zijn gezelschap van Amsterdam naar Groningen verhuisde.

Dat was echter niet de voornaamste reden voor zijn plotselinge ommezwaai. "Ik heb nooit gedacht: 'Ik wil choreograaf worden'", kijkt Foltz terug. "Ik heb er nooit echt voor gekozen; ik ben eigenlijk overal maar ingerold." Dat hij in 1982 naar Nederland kwam, was ook toeval. "Ik danste toen in Frankrijk en ik wilde eigenlijk weer terug naar New York. Een kennis vroeg toen: 'Waarom kom je niet eerst een weekje naar Amsterdam?' Ik ben nooit meer uit Nederland weggegaan."

Op zijn 36ste wist hij wél heel zeker dat hij kweker wilde worden. Nadat hij zeven jaar bij de Egelantier in Paterswolde werkte, begon hij Tuingoed Foltz in het Oost-Groningse Meeden. "De eerste tien jaar op de kwekerij dacht ik nooit aan dans", vertelt Foltz. "De laatste vijf jaar dacht ik wel eens, als ik mooie muziek hoorde: 'Het zou leuk zijn om daar een stuk op te maken'. Maar ook: 'Geen tijd, ik heb een bedrijf. Maar toen ik vorig jaar een keer alleen in de huiskamer naar muziek zat te luisteren, besloot ik: 'Ik doe het'."

Het was eigenlijk de bedoeling dat *Reoccurrence* de afscheidsvoorstelling zou worden die hij nooit heeft gehad. Maar inmiddels kijkt Foltz alweer verder. "Toen ik de eerste dag in de studio kwam en mijn kleren aandede, voelde ik

Bob Foltz

me meteen weer thuis. Alsof ik er de week daarvoor nog had gestaan. Het viel allemaal op zijn plaats. Ik ben zo blij dat ik het gedaan heb. Het is een gigantisch cadeau. Ik zie hoeveel het me geeft en hoeveel ik nog van mezelf kan leren."

Zo heeft hij ontdekt dat hij de stilte zoekt. "Alles moest bij mij altijd heel snel, ook in mijn werk. Ik heb ook een gigantisch drukke baan: een kwekerij is non-stop werken; je bent eigenlijk boer. En ook in mijn stukken zat altijd een heel hoog tempo. Nu begon ik met het stuk en binnen dertig seconden ging mijn tempo naar nul: heerlijk, zo langzaam. Juliëtte zei het een paar weken geleden: 'Jij zoekt naar rust'."

De kwekerij blijft ook in de toekomst centraal staan voor Foltz. "Dat is mijn passie. Maar ik wil ook doorgaan met dans, al zal het indertijd zijn. Ik heb ontdekt dat je altijd danser blijft; dat zit in je hart. Het zal moeilijk worden om het te combineren. Dit is eigenlijk de enige tijd van het jaar dat ik weg kan van de kwekerij. Maar we willen volgend najaar wel met dit stuk naar andere theaters; we worden alweer gevraagd."

"Film!", roept Bob Foltz halverwege de doorloop van *Reoccurrence*. Het is warm in de studio en het zweet druipt van zijn gezicht. Hij is kapot. "Sorry jongens." Gelukkig zijn er twee korte intermezzo's in de voorstelling, waarin filmfragmenten worden getoond van oude Foltz-stukken en recente beelden uit het persoonlijke leven van de vier dansers. "Die pauzes heb ik ook echt nodig", zegt Foltz lachend. "Al ben ik wel verbaasd over wat ik nog kan, fysiek."

'Ik heb nooit gedacht: Ik wil choreograaf worden'

Hij weet dat er volgende week zondag, bij de première in het Grand Theatre in Groningen, op ze gelet zal worden. "Mensen zullen denken: 'Het zijn oude dansers, wat kunnen ze nog?' Maar we hebben er goed op gelet dat we geen dingen doen, die we eigenlijk niet meer kunnen." Hij heeft met opzet gekozen voor dansers waar hij vroeger al mee samengewerkt heeft. "Het zijn oude dansers, maar ze brengen veel mee. Ze hebben zo veel meegemaakt. Het is heerlijk om met hen te werken."

En het heeft ook voordelen. "Je wint veel tijd doordat je elkaar door en door kent", zegt Juliëtte van Ingen. Het contact is ook altijd gebleven. "Soms één of twee belletjes per jaar", zegt Annemiek Mellink. "En we kwamen ook wel eens op de kwekerij. Tijdens een etentje bij Juliëtte vertelde Bob dat hij weer wat wilde doen. Zo is het eigenlijk gekomen." Lang hoefden ze er niet over na te denken. *Reoccurrence* wordt niet voor niets geafficheerd als 'een monument voor de gedreven danser die - ongeacht leeftijd of levensinvulling - zich móet uiten in beweging'.

■ VOORSTELLING

'Reoccurrence' van Foltz Company gaat zondag 29 oktober in première in het Grand Theatre in Groningen. De voorstelling is ook nog te zien op maandag 30 oktober, dinsdag 31 oktober en woensdag 1 november. Aanvang 20.30 uur, toegang € 12-7.